

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.III.30/2022/10. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2022. évi szeptember hó 27. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a testi sértés bűntette miatt **Terhelt1** ellen indított büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 11.B.17/2022/12. számú ítéletét megváltoztatja és a vádlott cselekményét emberölés bűntette kísérletének [Btk. 160. § (1) bekezdés] minősíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe a 2022. évi március hó 30. napjától a 2022. évi szeptember hó 27. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Kaposvári Törvényszék a 2022. évi március hó 30. napján kelt 11.B.17/2022/12. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés bűntette miatt 4 év szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy abból a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Elrendelte a Barcsi Járásbíróság 1.B.47/2018/13/I. számú ítéletével kiszabott 1 év 8 hónap szabadságvesztés végrehajtását, a vádlott által 2021. október 5. napjától a 2022. március 30. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította, rendelkezett továbbá a bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség megfizetéséről.

- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott enyhítés, védője elsődlegesen enyhítés, másodlagosan a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményének engedélyezése érdekében jelentett be fellebbezést.
- [3] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelenlevő képviselője útján az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.
- [4] A vádlott védője a nyilvános ülésen bejelentett jogorvoslati kérelmével egyező tartalommal szólalt fel.

II.

- [6] Miután a fellebbezést kizárólag a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján – a kiszabott büntetés tartama ellen – jelentették be, a másodfokú bíróság csak az ítélet fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálta felül. Ez a korlátozott felülbírálat azonban – figyelemmel a Be. 590. § (5) bekezdésében írtakra – kiterjedt azon eljárási szabályok megtartásának vizsgálatára, melyek megsértése esetén a Be. 607. § (1) bekezdése, a Be. 608. § (1) bekezdése, valamint a Be. 609. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni, továbbá érintette a bűnösség megállapítására és a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezéseket is. Ezen túlmenően a Be. 590. § (7) bekezdésében írtak szerint hivatalból kellett döntenie az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is. Így a felülbírálat korlátozottsága – a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjából következően – döntően abban jelentkezett, hogy a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.
- [7] A felülbírálat során a másodfokú bíróság nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, mely az ügy érdemi elbírálását akadályozta volna.
- [8] Az elsőfokú ítélet Be. 561. § (3) bekezdésének b) pontja szerinti részében szereplő, a vádlott személyi körülményeire és korábbi elítélésére vonatkozóan megállapított tények nem képezik részét a kötelezően irányadónak tekintendő tényállásnak, melynek megalapozottsága a Be. 591. § (2) bekezdése szerinti esetben a másodfokú eljárásban nem vizsgálható. Az irányadó ítélkezési gyakorlat (*BH 2015.30., BH 2019.154. számú eseti döntés*) értelmében a személyi körülmények tényei, valamint a korábbi büntetések adatai nem részei a tényállásnak. A másodfokú eljárásban korlátozott felülbírálat esetén kizárólag az ügydöntő határozatban foglalt ún. történeti tényállás, illetőleg a személyi körülményekre vonatkozó azon tények tekintendők érinthetetlennek, melyekre nézve a bíróság bizonyítási eljárást folytatott le, s amelyeket adott esetben a bizonyítékok mérlegelésével állapított meg.
- [9] Ennek szem előtt tartásával a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdésének a) pontjára figyelemmel – az iratok tartalma alapján – a vádlott előéletére vonatkozó adatokat az alábbiak szerint egészítette ki:
- [10] A vádlottat a Barcsi Járásbíróság a 2015. évi január hó 5. napján kelt és a 2015. évi február hó 11. napján jogerőre emelkedett 1.Bpk.126/2014/3. számú határozatával a 2014. március 22. napján elkövetett lopás büntette miatt 1 év 8 hónap börtönre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.
- [11] A Barcsi Járásbíróság a 2017. évi november hó 16. napján jogerőre emelkedett 1.B.94/2017/2. számú ítéletével a 2017. július 10. napján elkövetett tetteleges becsületsértés vétsége miatt

90.000 forint pénzbüntetésre ítélte *(vádlott erkölcsi bizonyítványa, a másodfokú bírósági iratok 9. sorszáma alatt).*

[12]

III.

[13] Az ekként kiegészített, a másodfokú eljárásban irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

[14] A bűncselekmény minősítése ugyanakkor nem felel meg a büntető anyagi jogszabályoknak.

[15] Az állandó bírói gyakorlat szerint az élet elleni bűncselekmények elhatárolása mindenekelőtt az elkövetőnek a véghezvitel időpontjában fennálló, konkrét tudattartalma alapján történhet. Az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. BJE határozatban megjelölt tárgyi és alanyi körülmények vizsgálata alapján kell jogi következtetést levonni arra nézve, hogy az elkövető szándéka a sértett életének kioltására, avagy testi sérülés okozására irányult-e. Hangsúlyozni szükséges azt is, hogy a bántalmazás időpontjában meglévő elkövetői szándékot kell tisztázni, a későbbi események ebből a szempontból csak akkor bírnak jelentőséggel, ha azokból az elkövetéskori tudattartalomra lehet visszakövetkeztetni.

[16] Ebből a szempontból mindenekelőtt azt szükséges hangsúlyozni, hogy az ittas állapotban lévő vádlott által a testvére sérelmére elkövetett cselekménynek a büntetőjogi értékelése során elsősorban az ún. tárgyi tényezőknek van meghatározó jelentősége.

[17] A tárgyi tényezők körében fokozott figyelemmel kell vizsgálni az elkövetés eszközét, mert vannak olyan ún. tipikus eszközök, amelyek megfelelő irányítottsággal, illetve megfelelő erővel történő alkalmazásuk esetén általában az emberölésre irányuló szándék fennforgására engednek következtetni. Ugyanakkor az elkövetéshez használt 15,5 cm-es pengehosszúságú kés – amely egyébként az emberölés tipikus eszközének tekinthető – egymagában nem alapozza meg az ölési szándékra vonható következtetést. Az eszközt mindig az elkövetés egyéb körülményeivel összefüggésben kell értékelni. Az ilyen eszközzel végrehajtott cselekmények esetén is vizsgálni kell tehát, hogy nincsenek-e olyan körülmények, amelyek az emberölésre irányuló szándékot kizárják. Az elkövetés körülményeiből és módjából általában ugyancsak alapos következtetés vonható az elkövető szándékára. E körülmények között különösen az elkövetésnél tanúsított erő kifejtés vehető figyelembe. A szúrás esetében emellett jelentősége van az irányítottságnak és annak is, hogy az elkövető hogyan tartotta az eszközt a használat időpontjában.

[18] Az irányadó tényállás szerint a vádlott egy 15,5 centiméter pengehosszúságú késsel közepes erővel a sértett mellkasának jobb oldalán, annak is középső részén a 3-as és 4-es bordák között a mellbimbó és szegycsont közötti részen szúrta meg a sértettet. A mellkas szúrt sérülése a mellüreg megnyitásával járt, melynek következtében a sértett közvetett életveszélyes állapotba került. A szúrás következtében fennállt annak esetleges lehetősége, hogy a tüdőállomány megsérüljön, amely már közvetlen életveszélyes állapotot idézhetett volna elő.

[19] A cselekmény minősítése során az sem volt figyelmen kívül hagyható, hogy a dulakodás során a vádlott megöléssel fenyegette testvérét. Kétségtelen, hogy az ittas állapotban erőszakos cselekményt elkövető személyek gyakran alaptalanul, az ölési szándék nélkül kizárólag fenyegetési céllal hangoztatják, hogy a sértettet megölik. Jelen esetben azonban a vádlott kijelentésének a komolyságát az általa tanúsított magatartás mindenben

alátámasztotta, hiszen nagyméretű késsel, közepes erővel a sértett mellkasának közepére célozva szúrt.

- [20] Ilyen tényezők mellett a vádlott cselekménye a Btk. 160. §-ának (1) bekezdése szerint minősülő emberölés büntette Btk. 10. § (1) bekezdése szerinti kísérletének minősül, melyet a Btk. 7. § II. fordulata értelmében eshetőlegesen szándékkal valósított meg. Az esetleg bekövetkező eredmény iránt ugyanis közömbös maradt, abba belenyugodva cselekedett.

- [21] **IV.**

- [22] A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság feltárta, és azokat tényleges súlyuknak és jelentőségüknek megfelelően értékelte.
- [23] A cselekmény megváltozott minősítésére figyelemmel a büntetési tételkeret öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, melynek Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középértéke 10 év szabadságvesztés.
- [24] Az elkövetés körülményeire, így arra figyelemmel, hogy a vádlott indulatát a sértett felróható magatartása váltotta ki, valamint nagy nyomatékkal értékelve a sértetti megbocsátást, az elsőfokú bíróság által a törvényi minimum alatt kiszabott négy év szabadságvesztés eltúlzottan enyhének nem tekinthető. Annak további enyhítése azonban szóba sem kerülhetett.
- [25] Az enyhítést célzó jogorvoslati kérelmek tehát nem vezettek eredményre.
- [26] A szabadságvesztést a cselekmény megváltozott minősítésére tekintettel a másodfokú bíróság a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával tekintette kiszabottnak.
- [27] A védő fellebbezésének másodlagos indítványa a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményének engedélyezésére irányult, amely a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem megalapozott.
- [28] A visszaesőnek nem minősülő, büntetett előéletű vádlott ittas állapotban, felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatt követte el a hozzátartozója sérelmére az élet elleni bűncselekményt. Ilyen körülmények mellett további – az enyhítő szakasz alkalmazásán túli – kedvezmény nem egyeztethető össze a büntetés Btk. 79. §-ában írt céljával, azt sem az elkövetés körülményei, sem a vádlott személyében felismerhető társadalomra veszélyesség nem indokolja.
- [29] A feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből történő kizárás azonban helyesen a Btk. 38. § (5) bekezdés b) pontján alapul, szemben az elsőfokú bíróság ítéletében írt Btk. 38. § (5) bekezdés a) ponttal, ezért az indokolást e körben a fellebbviteli főügyészség észrevételével egyetértve helyesbíteni kellett.
- [30] A fentiek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a cselekmény jogi minősítése tekintetében megváltoztatta, míg az egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [31] A kiszabott szabadságvesztés tartamába az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől előzetes fogvatartásban töltött időt a Btk. 92. § (1) bekezdése alapján beszámította.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Hudvágner András s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 11.B.17/2022/12. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.30/2022/10. számú ítélete folytán – az abban írt változtatással – a 2022. évi szeptember hó 27. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr. Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke